

ZAŠTITNO ARHEOLOŠKO ISKOPAVANJE U STINICI

Archaeological rescue excavations in Stinica

Tijekom svibnja 2022. godine provedeno je zaštitno arheološko istraživanje u luci u Stinici na k. č. 2342, k. o. Stinica. Istraživanje je provedeno na području izgradnje tipskog sanitarnog čvora u luci. Budući da su građevinski radovi planirani na području gdje je već prije dokumentiran antički kulturni sloj, glavni cilj ovog iskopavanja bio je istražiti i dokumentirati sve arheološki bitne slojeve i strukture koji će biti zahvaćeni građevinskim radovima. Veličinu sonde od 2,2 x 2,7 m diktirao je opseg građevinskog zahvata.

Tijekom istraživanja dokumentirano je ukupno šest slojeva. Svi depoziti koji su dokumentirani do 1,5 m dubine su recentni slojevi šute koji su nastali nasipavanjem obalnog pojasa i luke u današnjoj Stinici. Kulturni, arheološki sloj definiran je na dubini od 1,5 m. Sloj se sastoji od tamnosmeđe zemlje s dosta amorfnog kame-na do 20 cm veličine. Sadrži i veliku količinu antičke keramike među kojom prevladavaju građevna keramika i ulomci amfora. Keramika je izrazito fragmentirana te u dosta lošem stanju. Naime, zbog blizine mora, morska voda koja se tijekom plime diže, izgrizla je površinu keramike zbog čega većini ulomaka nije moguće definirati tip. Ipak, izdvojeni su pojedini dijagnostički ulomci te je dokumentirana prisutnost sigilate 1. i 2. stoljeća (italska, istočna, afrička i kasnocarska) (Šimić, Kanaet 2010:

Archaeological rescue excavations were conducted in the port of Stinica at cadastral plot 2342, of the cadastral municipality Stinica in May 2022. The excavation was conducted in the area of the construction of toilet facilities in the port. Since the construction works were planned in an area where a cultural layer dating to antiquity has already been documented, the main goal of this excavation was to investigate and document all archaeologically relevant layers and structures that will be affected by the construction works. The size of the trench of 2.2 x 2.7 m was dictated by the scope of the construction project.

A total of six layers were documented during the excavations. All deposits documented up to a depth of 1.5 m were recent layers of rubble resulting from filling of the coastal belt and port in today's Stinica. The cultural, archaeological layer was defined at a depth of 1.5 m. The layer consists of dark brown earth with a lot of amorphous stones up to 20 cm in size. It also contains a large amount of pottery dating to antiquity, dominated by ceramic building material and fragments of amphorae. The pottery is extremely fragmented and in a rather poor condition. Namely, because of the proximity to the sea, the sea water that rises during the tide has eroded the pottery surface, which is why it is not possible to define the type of most of the sherds. However, some diagnostic sherds were singled out. The pres-

Vedrana GLAVAS
vglavas@unizd.hr

15, 26, 27), zatim ulomak vjerojatno crikveničke amfore (Lipovac Vrkljan 2017) te amfore Dressel 2-4 (Peacock, Williams 1986) što uglavnom korespondira i s rezultatima ranijih podvodnih istraživanja (Miholjek, Stojević 2012). Tijekom iskopavanja nisu pronađene druge vrste arheološkog mate-

... Pozicija sonde u luci u Stinici (foto: V. Glavaš)
 ... The trench position in the port of Stinica (photo: V. Glavaš)

rijala. S obzirom na sadržaj sloja, vjerojatno je riječ o otpadnom ili nivelacijskom sloju. Međutim, površina istraživanja od svega 5,94 m² premala je da bi se to moglo sa sigurnošću tvrditi. Sloj leži na živoj stijeni koja se nalazi na 2 m dubine. Živa stijena je vlažna zbog blizine mora.

Istraživanje u Stinici je pokazalo da se i na ovom području rasprostire kulturni sloj koji se povezuje s razdobljem antičke Ortople (Zaninović 1984: 37)

ence of *terra sigillata* dating to the 1st and 2nd century (Italian, Eastern, African and Late Imperial) was documented (Šimić, Kanaet 2010: 15, 26, 27), as well as a fragment of an amphora probably from Crikvenica (Lipovac Vrkljan 2017) and a sherd of a Dressel 2-4 amphora (Peacock, Williams 1986), cor-

responding largely to the results of earlier underwater research (Miholjek, Stojević 2012). Other types of archaeological material have not been found during the excavation. Considering the content of the layer, it is probably a waste or leveling layer. However, the excavation area of only 5.94 m² is too small to state that with certainty. The layer lies on the bedrock located at a depth of 2 m. The bedrock is damp due to its proximity to the sea.

... Antički sloj S35 (foto: V. Glavaš)
 ... Roman-era layer S35 (photo: V. Glavaš)

... Pogled na južni profil sonde (foto: V. Glavaš)
 ... View of the southern profile of the trench (photo: V. Glavaš)

te u budućnosti nikakvi građevinski radovi ne bi smjeli biti provedeni bez arheološkog nadzora ili zaštitnih arheoloških istraživanja.

The excavations in Stinica have shown that a cultural layer associated with the period of ancient Ortoplea extends in this area as well (Zaninović 1984: 37), and in the future no construction work should be carried out without archaeological supervision or archaeological rescue excavations.

LITERATURA / BIBLIOGRAPHY

- LIPOVAC VRKLJAN, G. 2017, Tipologija lokalne proizvodnje amfora crikveničke radionice, *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*. Zbornik III. Međunarodnog arheološkog kolokvija, Crikvenica, 4. – 5. studenoga 2014., Lipovac Vrkljan G., Šiljeg B., Ožanić Roguljić, I., Konestra, A. (ur./eds.), Institut za arheologiju, Muzej grada Crikvenice, Crikvenica, 185–197.
- MIHOLJEK, I., STOJEVIĆ, I. 2012, Stolno posuđe i glinene svjetiljke iz podmorja Ortople, *Opuscula archaeologica*, 36, 143–174.
- PEACOCK, D. P. S., WILLIAMS, D. F. 1986, *Amforae and the Roman economy*, London – New York: Longman.
- ŠIMIĆ KANAET, Z. 2010, *Tilurium II. Keramika 1997.-2006.*, Zagreb.
- ZANINOVIĆ, M. 1984, Stanovništvo velebitskog podgorja u antici, *Senjski zbornik*, 10-11, 29–40.

